

درسنامه
مدیریت جامع بحران
ویراست اول

Textbook Of
Integrated and Comprehensive
Disaster Management

First Edition

دکتر غلامرضا پورحیدری

دکتر برهان‌الدین ولدبیگی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۰۴-۱۹۱-۳

ISBN: 978-964-504-191-3

نام کتاب:	درسنامه مدیریت جامع بحران
تدوین:	دکتر غلامرضا پورحیدری، دکتر برهان‌الدین ولدبیگی
ناشر:	آر ویج ایرانیان با همکاری انجمن علمی مدیریت بحران ایران
تنظیم و صفحه‌آرایی:	شهرزاد به به
طراح جلد:	محمدباقر ثقفی
تاریخ و نوبت چاپ:	اول زمستان ۹۱
شمارگان:	۳۰۰۰
بهاء:	۲۵۰۰۰ تومان

سرشناسه	پورحیدری، غلامرضا، ۱۳۴۱
عنوان و پدیدآور	Textbook of / درسنامه مدیریت جامع بحران / Integrated and Comprehensive Disaster Management / غلامرضا پورحیدری، برهان‌الدین ولدبیگی
مشخصات نشر	تهران: آر ویج ایرانیان: انجمن علمی مدیریت بحران ایران، ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری	۶۶۱ ص:، جدول.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۵۰۴-۱۹۱-۳
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبیا
موضوع	مدیریت بحران
شناسه افزوده	ولدبیگی، برهان‌الدین، ۱۳۳۶
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۱۴۵۸ پ/۴۹۱HD
رده‌بندی دیویی	۶۵۰ / ۴۰۵۶
شماره کتابخانه	۲۰۵۰۴۵۵

کلیه حقوق اعم از چاپ، تکثیر و نسخه‌برداری برای مؤلفین محفوظ است.

(نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است.)

نشانی انجمن: میدان ونک، ابتدای ملاصدرا، ساختمان پزشکان پلاک ۳، طبقه ۲، واحد ۷

تلفن و دورنگار: ۸۸۸۸۲۷۴۲

وب سایت: www.isadm.ir

پست الکترونیکی: dabir@isadm.ir

معرفی انجمن علمی مدیریت بحران ایران

به دلیل حادثه خیز بودن کشور عزیزمان ایران و افزایش آسیب پذیری همراه با توسعه روزافزون، در سال ۱۳۸۷ ضرورت تشکیل چنین انجمنی جهت مدافعه و حمایت از امر مدیریت سوانح و بحران ها از سوی هیأت مؤسس احساس گردید. اقدامات لازم در این خصوص منجر به صدور موافقت اصولی تأسیس انجمن از سوی کمیسیون انجمن های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گردید. و تعدادی از پژوهشگران و محققان جهت عضویت در انجمن داوطلب شدند و نهایتاً اولین مجمع عمومی انجمن در ۹۰/۷/۱۴ تشکیل و اعضاء هیأت مدیره و بازرس انتخاب گردیدند. بلافاصله سند راهبردی چارت تشکیلاتی، شرح وظایف گروه های علمی و نحوه اداره آنها تدوین و به تصویب هیأت مدیره رسید. در ذیل بخش هایی از سند راهبردی انجمن آمده است:

مقدمه: مدیریت بحران موضوعی بین رشته ایست که منوط به شناخت دقیق مخاطرات، بررسی جامع آسیب پذیری ها و استفاده از توانمندی ها و ظرفیت ها برای مدیریت راهبردی و اجرایی بحران ها، سوانح و سوانح می باشد.

وجود کاستی های متعدد در حوزه های مختلف مدیریت جامع بحران (پیشگیری، آمادگی، مقابله و بازسازی) و نیز ضعف های مختلف قانونی، عملکردی و فرهنگی در این خصوص مؤسسين را بر آن داشت تا انجمن علمی مدیریت بحران ایران را تأسیس نمایند.

اساتید و پژوهشگران دانشگاهی در رشته های مختلف اعم از علوم پزشکی و مدیریت سلامت، علوم جغرافیا و محیط زیست، دفاعی و مدیریت استراتژیک تلاش همه جانبه ای را برای تأسیس انجمن از سال ۱۳۸۷ آغاز نموده تا نهایتاً در سال ۱۳۹۰ مجمع عمومی انجمن تشکیل و هیئت مدیره آن انتخاب شدند.

این انجمن رویکرد خودباوری و تقویت هویت ملی، تأکید بر ارزش های انسانی، فرهنگ اسلامی و الگوی ایرانی و همچنین مدیریت دانش در عرصه های مختلف مدیریت جامع بحران را سرلوحه فعالیت های خود قرار می دهد.

چشم انداز: انجمن علمی مدیریت بحران ایران در افق ۱۴۰۴، مرجع پیشتاز علمی در خصوص حوزه‌های مدیریت جامع بحران (پیشگیری، آمادگی، مقابله و بازسازی) در سطوح ملی و منطقه‌ای و نیز دارای مقبولیت بین‌المللی خواهد بود.

بیانیه مأموریت: انجمن علمی مدیریت بحران ایران انجمنی است مردم‌نهاد و دانش‌محور که بر اساس چشم‌انداز علمی ۱۴۰۴ کشور تأسیس شده و در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی فعالیت می‌کند.

این انجمن با پرداختن به امر مدافعه‌گری و حمایت از محیط و جامعه و با تلاش برای ساماندهی و شبکه‌سازی مراکز علمی و دانشگاهی و نیز با ارائه تحلیل‌ها و پیشنهادها، راهبردی در موضوعات مرتبط با مدیریت جامع بحران و کمک به تهیه، تدوین و تصویب لوایح و طرح‌های مربوط و اعتباربخشی به فعالیت‌های مختلف علمی، آموزشی، پژوهشی و مهارتی سعی در توسعه دانش مدیریت بحران و انسجام بخشی به فعالیت‌های حوزه‌های مربوط به آن را دارد.

انجمن علمی مدیریت بحران ایران با تأکید بر ارزش‌های انسانی، فرهنگ اسلامی و الگوی ایرانی و با استفاده از توان متخصصین، همکاری ذینفعان و مشارکت مردم مأموریت‌های خود را انجام می‌دهد.

اهداف:

۱. ارتقای سطح تولید دانش و پژوهش و نشر آن در حوزه‌های مختلف مدیریت جامع بحران
 ۲. ارتقاء و توسعه آموزش‌های رسمی و غیررسمی در حوزه‌های مختلف مدیریت جامع بحران.
 ۳. ارتقاء و توسعه همگرایی و مشارکت در فعالیت‌های علمی مرتبط با حوزه‌های مختلف مدیریت جامع بحران
 ۴. بهبود اعتبار بخشی به فعالیت‌های علمی، مدیریتی و اجرایی حوزه مدیریت جامع بحران
 ۵. مدافعه‌گری علمی و حمایت از محیط و جامعه (اعم از مردم و مدیران) در حوزه‌های تدبیر، تقنین و اجرای مرتبط با مدیریت جامع بحران.
- لذا انجمن علمی مدیریت بحران ایران با امید به آینده‌ای روشن از تمامی دانشگاهیان، مدیران اجرایی و سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان این عرصه دعوت می‌نماید تا با پیوستن به انجمن در راستای اهداف تعیین شده، به صورت فعال مشارکت نمایند.

معرفی کتاب

درسنامه مدیریت جامع بحران، جامع‌ترین کتابی است که در این زمینه به فارسی نگارش شده است. این کتاب نه تنها به تمامی مراحل و ابعاد مدیریت بحران اعم از مدیریت ریسک، پیشگیری و کاهش آثار، آمادگی، پاسخ و بازسازی پرداخته است که با رویکرد توجه به همه مخاطرات، تمامی مخاطرات طبیعی و انسان‌ساخت را مورد بحث و بررسی قرار داده است و بنابراین عمده نکاتی که مدیران بحران یا علاقمندان به موضوع مدیریت بحران باید با آن آشنا شوند را پوشش می‌دهد و می‌تواند به عنوان کتاب درسی مدیریت بحران در سطوح مختلف دانشگاهی به عنوان مرجع مورد استفاده قرار گیرد. علاوه بر این تا حد امکان از واژه‌های معمول استفاده شده است تا بتواند برای تمامی افراد با زمینه‌های تحصیلی مختلف مفید واقع شود. به علاوه، این کتاب به سبک علمی و کاربردی نگارش شده است که هم برای دانشگاهیان و هم برای مدیران اجرایی قابل بهره‌برداری است.

هدف نهایی این کتاب کمک به تمامی اقشار و افراد جامعه، از مدیران بحران گرفته تا دست‌اندرکاران در امر مدیریت بحران که به عبارتی شامل تمامی مدیران در حوزه‌های شغلی و کاری مختلف می‌گردد، می‌باشد تا با تدوین و تصویب قوانین و نیز آئین نامه‌های اجرایی، برنامه‌های مدیریت بحران در سطوح ملی، استانی و شهرستانی و حتی منطقه‌ای و بین‌المللی، تهیه امکانات و تجهیزات مورد نیاز و تربیت و آموزش نیروی انسانی و برگزاری مانورهای متعدد و ایجاد آمادگی لازم بتوانند جامعه خود (چه روستایی و چه شهری) را در برابر مخاطرات مختلف مقاوم و پایدار نمایند. جامعه‌ای انعطاف‌پذیر و تاب‌آور که در مقابل مخاطرات مختلف ممکن است خم شود، ولی هرگز نخواهد شکست.

مطالب این کتاب در دو بخش مستقل عرضه شده است، گرچه دو بخش مکمل یکدیگر و به هم پیوسته می‌باشند. مدیریت خطر، پیشگیری، کاهش آثار و آمادگی یعنی تمامی اقداماتی که قبل از وقوع بحران می‌توانند و باید انجام شوند در بخش اول کتاب آمده است. آمادگی زمانی به دست می‌آید که برنامه‌ریزی لازم انجام شده، متناسب با برنامه تجهیزات تهیه و نیروی انسانی آموزش داده شود و مرتباً

مانور صورت گیرد که اصطلاحاً چرخه آمادگی نامیده می‌شود و هر چه این چرخه برنامه‌ریزی، آموزش و مانور بیشتر در عمل اجرا شود، کیفیت آمادگی بالاتر خواهد بود. بخش دوم به اقدامات مربوط به پاسخ و بازسازی یعنی اقدامات مربوط به آستانه وقوع، حین وقوع و پس از وقوع بحران خواهد بود. این اقدامات که بسیار گسترده و متنوع می‌باشند، شامل هشدار سریع، تخلیه اضطراری، ارزیابی تلفات و خسارات، جستجو و نجات، درمان اضطراری و انتقال، آب، غذا و اسکان اضطراری، حمایت‌های روانی و مدیریت اجساد در مرحله پاسخ و اقدامات متنوع دیگری شامل بازتوانی انسانی و بازسازی فیزیکی جامعه در مرحله بازسازی می‌باشد. علاوه بر اینها موضوعات متعدد دیگری که لازم است مدیر بحران با آن آشنا باشد (مانند مدیریت رسانه‌ها، مدیریت هدایا و مدیریت داوطلبان) در کتاب لحاظ شده است.

در پایان هر بخش واژه‌های مرتبط با آن بخش باز تعریف شده‌اند که به درک مطالب کتاب کمک می‌نماید و سؤالات مختلفی نیز طراحی و در آخر هر بخش آورده شده است که پاسخ به آنها به مرور مجدد مطالب منجر می‌گردد.

با همه این اوصاف، کمبودهایی نیز در این کتاب وجود دارد که رفع آنها مستلزم گذران سیر تکاملی است که در ویرایش‌های بعدی به تدریج برطرف خواهد شد و بدیهی است که نظرات اساتید و صاحب نظران و مدیران حوزه‌های مختلف مدیریت بحران این سیر را سرعت و قوت خواهد بخشید.

از جمله این کمبودها، کاملاً بومی نبودن برخی مطالب و مثال‌های کتاب است که یکی از دلایل آن نبودن منابع فارسی کافی و ضعف در مستندسازی حوادث و بحران‌های رخ داده در کشور است. دلیل دیگر آن جوان بودن علم مدیریت بحران در داخل کشور است که ایجاب می‌کند از منابع کشورهای دیگر که در این زمینه فعالیت‌های علمی کامل‌تری داشته‌اند، استفاده شود.

امید است که انتشار این اثر ارزشمند مورد رضای خداوند متعال قرار گرفته و برای هموطنان عزیز، به خصوص دست‌اندرکاران حوزه‌های مدیریت بحران اعم از دانشگاهیان و مدیران و کارشناسان اجرایی، مفید واقع گردد. باشد که این تلاش‌ها به سرآمدی ایران اسلامی در عرصه علمی و اجرایی در زمینه اداره سوانح و بحران‌ها در سطح منطقه منتهی گردد.

دکتر غلامرضا پورحیدری

رئیس انجمن علمی مدیریت بحران ایران

فهرست مطالب

بخش اول: پیشگیری و آمادگی

پیشگفتار بخش اول ۳۳

فصل اول: انواع مخاطرات و بحران‌ها

مقدمه ۳۷

۱-۱ مخاطرات بخشی از محیط زیست طبیعی ۳۷

۱-۱-۱ مخاطرات طبیعی غیرقابل اجتناب و توقف‌ناپذیر ۳۷

۱-۱-۲ «تعادل دینامیک» کره زمین ۳۸

۱-۱-۳ انواع مخاطرات طبیعی ۳۹

۱-۱-۴ آیا مخاطرات طبیعی در حال افزایش می‌باشد؟ ۴۰

۱-۱-۵ مخاطرات انسان‌ساخت ۴۱

۱-۲ مخاطرات و بحران‌ها یکسان نیستند ۴۱

۱-۲-۱ تعریف بحران ۴۲

۱-۲-۲ برخورد مخاطره طبیعی با محیط زیست انسانی ۴۲

۱-۲-۳ چرا بحران‌های طبیعی بیشتر و شدیدتر شده‌اند؟ ۴۳

۱-۳ خسارات متعدد ناشی از بحران ۴۳

۱-۳-۱ خسارات مستقیم مالی ۴۴

۱-۳-۲ خسارات اقتصادی بلندمدت ۴۵

۱-۳-۳ خسارات زیست محیطی ۴۶

۱-۳-۴ آسیب‌های اجتماعی ۴۶

۱-۳-۵ تلفات انسانی ۴۷

۱-۴ پیشگیری از بحران و آمادگی در برابر آن ۴۸

۱-۴-۱ اقداماتی برای پیشگیری از بحران ۴۸

۱-۴-۲ چرخه مدیریت بحران ۴۸

۱-۴-۳ آمادگی ۵۰

۱-۴-۴ پیشگیری ۵۲

۱-۴-۵ تفاوت اقدامات مرحله آمادگی و مرحله پیشگیری ۵۲

۵۴.....	۱-۵ استراتژی پیشگیرانه
۵۴.....	۱-۵-۱ استراتژی‌های پیشگیرانه برای بحران‌های طبیعی
۵۶.....	۱-۵-۲ استراتژی‌های پیشگیرانه برای مخاطرات انسان‌ساخت
۵۶.....	۱-۵-۳ «ارزیابی مخاطرات» و «تهیه نقشه» آنها
۵۷.....	۱-۵-۴ مدیریت رشد و توسعه جامعه
۵۷.....	۱-۵-۵ حفاظت از محیط زیست
۵۸.....	۱-۵-۶ رعایت اقدامات پیشگیرانه در همه زمینه‌ها
۵۸.....	۱-۶ اهمیت اقدامات مرحله پیشگیری و آمادگی
۵۹.....	۱-۶-۱ نقش اقدامات پیشگیرانه در جوامع پایدار
۶۰.....	۱-۶-۲ هزینه‌های اقدامات پیشگیرانه
۶۱.....	۱-۶-۳ اقدامات پیشگیرانه حافظ محیط زیست
۶۱.....	۱-۶-۴ «پنجره فرصت»
۶۲.....	۱-۶-۵ هنوز اقدامات زیادی باید انجام شود
۶۲.....	خلاصه فصل

فصل دوم: مخاطرات آب و هوایی

۶۵.....	مقدمه
۶۵.....	۲-۱ مخاطرات آب و هوایی
۶۷.....	۲-۲ سیل
۶۷.....	۲-۲-۱ حریم سیل و حوزه رودخانه
۶۸.....	۲-۲-۲ انواع سیل
۶۹.....	۲-۲-۳ سیل ناگهانی
۶۹.....	۲-۲-۴ سیل معمولی
۷۰.....	۲-۲-۵ نقشه سیل
۷۱.....	۲-۲-۵-۱ نقشه میزان بیمه سیل
۷۲.....	۲-۲-۶ خطرات ناشی از سیل کوچک
۷۳.....	۲-۳ طوفان دریایی
۷۳.....	۲-۳-۱ چگونگی شکل‌گیری طوفان دریایی
۷۴.....	۲-۳-۲ ویژگی‌های طوفان دریایی
۷۶.....	۲-۳-۳ اندازه‌گیری طوفان دریایی
۷۷.....	۲-۳-۴ نقطه ورود به خشکی

۷۸.....	۲-۳-۵ الگوهای فعالیت طوفان دریایی
۷۹.....	۲-۳-۶ توضیح علت افزایش موارد طوفان‌های دریایی
۷۹.....	۲-۳-۷ الگوهای فعالیت انسان
۸۰.....	۲-۳-۸ سال ۲۰۰۵ از نظر بروز طوفان‌های دریایی سالی نمونه بود
۸۱.....	۲-۳-۹ نام یک طوفان دریایی بیانگر چیست؟
۸۱.....	۲-۴ گردباد
۸۲.....	۲-۴-۱ شکل‌گیری گردباد
۸۲.....	۲-۴-۲ مقیاس اندازه‌گیری گردباد
۸۳.....	۲-۴-۳ مقیاس ارتقاء یافته فوجیتا
۸۴.....	۲-۵ زمستان بسیار سخت
۸۵.....	۲-۵-۱ بوران
۸۵.....	۲-۵-۲ کولاک
۸۷.....	۲-۵-۳ باران یخی
۸۷.....	۲-۵-۴ دمه و سرمای شدید
۸۸.....	۲-۵-۵ آثار و پیامدهای زمستان بسیار سخت
۸۹.....	۲-۶ آتش‌سوزی در جنگل‌ها و مراتع
۹۰.....	خلاصه فصل

فصل سوم: مخاطرات ژئولوژیک

۹۳.....	مقدمه
۹۳.....	۳-۱ مخاطرات ژئولوژیک
۹۴.....	۳-۲ زمین‌لرزه
۹۴.....	۳-۲-۱ آزادسازی فشار
۹۴.....	۳-۲-۲ حرکت مداوم صفحات تکتونیک
۹۵.....	۳-۲-۳ حرکت زمین‌لرزه
۹۶.....	۳-۲-۴ اندازه‌گیری زمین‌لرزه
۹۶.....	۳-۲-۴-۱ اندازه‌گیری قدرت زمین‌لرزه با استفاده از مقیاس ریشتر
۹۷.....	۳-۲-۴-۲ اندازه‌گیری شدت زمین‌لرزه بر اساس مقیاس تعدیل شده مرکالی
۹۸.....	۳-۲-۴-۳ اندازه‌گیری شتاب زمین‌لرزه بر اساس مقیاس PGA
۹۹.....	۳-۲-۵ پیامدهای زمین‌لرزه بر جامعه
۱۰۰.....	۳-۲-۶ درس‌آموزی از گذشته

۱۰۱	۳-۳ آتشفشان
۱۰۱	۳-۳-۱ رسیدن به نقطه جوش
۱۰۲	۳-۳-۲ انواع فوران‌های آتشفشانی
۱۰۳	۳-۳-۳ مناطق داغ آتشفشانی
۱۰۳	۳-۳-۴ رابطه بین آتشفشان و زمین‌لرزه
۱۰۳	۳-۳-۵ ساختارهای آتشفشانی
۱۰۴	۳-۳-۶ آبار و پیامدهای آتشفشان‌ها
۱۰۶	۳-۴ رانش زمین
۱۰۷	۳-۵ فرسایش ساحلی
۱۰۹	۳-۶ نشست زمین و ریزش
۱۰۹	۳-۶-۱ علل نشست زمین
۱۱۰	۳-۶-۱-۱ برداشت آب‌های زیرزمینی
۱۱۰	۳-۶-۲ ریزش معدن
۱۱۱	۳-۶-۳ گودال‌های ناگهانی یا فروچال‌ها
۱۱۲	خلاصه فصل

فصل چهارم: مخاطرات انسان‌ساخت

۱۱۵	مقدمه
۱۱۵	۴-۱ تجارب گذشته
۱۱۶	۴-۱-۱ تفاوت مخاطرات انسان‌ساخت و طبیعی
۱۱۶	۴-۱-۱-۱ مخاطرات طبیعی: می‌دانیم کجا هستند
۱۱۶	۴-۱-۱-۲ انسان‌ها کمتر قابل پیش‌بینی هستند
۱۱۷	۴-۱-۲ «رویکرد توجه به همه مخاطرات»
۱۱۸	۴-۲ تروریسم
۱۱۸	۴-۲-۱ تعریف تروریسم
۱۱۹	۴-۲-۲ انواع تروریسم
۱۲۰	۴-۲-۳ روش‌ها و ابزارهای تروریسم
۱۲۱	۴-۲-۴ جنگ‌افزارهای بیولوژیک و شیمیایی
۱۲۲	۴-۲-۵ پیامدهای تروریسم
۱۲۳	۴-۳ ناآرامی مدنی
۱۲۳	۴-۳-۱ شورش‌های نژادی

۱۲۴.....	۴-۳-۲ غارت
۱۲۴.....	۴-۴ مخاطرات تکنولوژیک
۱۲۵.....	۴-۴-۱ چه عاملی باعث می‌شود تا این مواد زیان‌آور شوند؟
۱۲۵.....	۴-۴-۱-۱ تعاریف مواد زیان‌آور
۱۲۵.....	۴-۴-۱-۲ علائم و نشانه‌های ناشی از تماس با مواد سمی
۱۲۶.....	۴-۴-۲ منابع ترکیبات زیان‌آور
۱۲۷.....	۴-۵ آثار و پیامدهای مخاطرات تکنولوژیک بر جامعه
۱۲۸.....	۴-۵-۱ بحران ناشی از جابجایی
۱۲۸.....	۴-۵-۲ نشت مواد زیان‌آور در جریان نگهداری و دفن آنها
۱۲۹.....	۴-۵-۳ بحران‌های هسته‌ای
۱۳۰.....	۴-۵-۴ نشت مواد زیان‌آور در خلال بحران‌های طبیعی
۱۳۰.....	۴-۵-۵ خطرات در کمین
۱۳۱.....	۴-۶ «آگاهی همگانی» از مخاطرات انسان‌ساخت
۱۳۱.....	۴-۶-۱ پوشش رسانه‌ای
۱۳۲.....	۴-۶-۲ تجربه شخصی
۱۳۲.....	۴-۶-۳ «رویکرد توجه به همه مخاطرات»
۱۳۲.....	۴-۶-۴ اقدامات پیشگیرانه و آمادگی در برابر مخاطرات انسان‌ساخت
۱۳۳.....	خلاصه فصل
	فصل پنجم: چارچوب مدیریت مخاطرات
۱۳۷.....	مقدمه
۱۳۷.....	۵-۱ «پیشگیری» با استفاده از «مدیریت کاربری زمین»
۱۳۷.....	۵-۱-۱ اقدامات پیشگیرانه در کاربری زمین
۱۳۹.....	۵-۲ مالکیت شخصی زمین
۱۳۹.....	۵-۲-۱ حقوق و مزایای ناشی از مالکیت خصوصی
۱۳۹.....	۵-۲-۲ محدودیت‌های استفاده از مالکیت خصوصی
۱۴۰.....	۵-۲-۳ تقسیم حق مالکیت
۱۴۰.....	۵-۳ «کنترل‌های کاربری زمین»
۱۴۱.....	۵-۳-۱ اعمال حق حاکمیت از طریق تفکیک اراضی
۱۴۲.....	۵-۳-۲ محدودیت‌های قدرت حاکمیت
۱۴۳.....	خلاصه فصل

فصل ششم: ارزیابی خطر

۱۴۷.....	مقدمه
۱۴۷.....	۶-۱ هدف «ارزیابی خطر»
۱۴۸.....	۶-۱-۱ شهر مخاطره‌آمیز
۱۴۹.....	۶-۲ «مراحل ارزیابی خطر»
۱۵۰.....	۶-۲-۱ نقشه‌برداری و جمع‌آوری داده‌ها
۱۵۱.....	۶-۲-۲ تهیه «نقشه پایه»
۱۵۲.....	۶-۳ مرحله اول: شناسایی مخاطرات
۱۵۲.....	۶-۳-۱ دستیابی به اطلاعات
۱۵۳.....	۶-۳-۲ کسب اطلاعات در مورد مخاطرات انسان‌ساخت
۱۵۳.....	۶-۳-۱ توصیف مخاطرات موجود در «شهر مخاطره‌آمیز» و جمع‌آوری اطلاعات در مورد آنها
۱۵۴.....	۶-۴ مرحله دوم: مشخصات هر کدام از مخاطرات
۱۵۴.....	۶-۴-۱ تهیه سابقه مخاطرات
۱۵۵.....	۶-۴-۲ شناسایی اندازه هر کدام از مخاطرات
۱۵۶.....	۶-۴-۱-۲ سابقه بحران‌ها در «شهر مخاطره‌آمیز»
۱۵۷.....	۶-۴-۳ تعیین احتمال وقوع هر بحران
۱۵۸.....	۶-۴-۴ شناسایی مکان هر کدام از مخاطرات
۱۵۸.....	۶-۴-۴-۱ ترسیم نقشه مخاطرات در «شهر مخاطره‌آمیز»
۱۵۹.....	۶-۴-۵ مشخصات هر کدام از مخاطرات انسان‌ساخت
۱۶۰.....	۶-۴-۶ تکمیل مراحل یک و دو
۱۶۱.....	۶-۵ مرحله سوم: تهیه فهرست امکانات و مردم در معرض خطر
۱۶۱.....	۶-۵-۱ وظایف مرحله سه
۱۶۲.....	۶-۵-۲ منابع اطلاعاتی برای تهیه فهرست
۱۶۲.....	۶-۵-۳ سطح یک: تهیه فهرست سرمایه‌ها و جمعیت در کل جامعه
۱۶۳.....	۶-۵-۳-۱ تخمین ارزش هر کدام از سرمایه‌های موجود در جامعه
۱۶۳.....	۶-۵-۳-۲ سرشماری افراد جامعه
۱۶۳.....	۶-۵-۴ سطح دوم: تهیه فهرست سرمایه‌ها و جمعیت در مناطق در معرض خطر
۱۶۴.....	۶-۵-۴-۱ سرمایه‌های موجود در مناطق در معرض خطر
۱۶۴.....	۶-۵-۴-۲ تخمین ارزش امکانات موجود در مناطق در معرض خطر
۱۶۴.....	۶-۵-۴-۳ برآورد جمعیت ساکن و شاغل در مناطق در معرض خطر

۱۶۴.....	۵-۵-۶ سطح سوم: برآورد نسبت سرمایه‌های موجود در مناطق در معرض خطر
۱۶۵.....	۵-۵-۶-۱ تهیه فهرست سرمایه‌های «شهر مخاطره‌آمیز»
۱۶۷.....	۵-۵-۶-۲ تهیه فهرست سرمایه‌ها برای مخاطرات انسان‌ساخت
۱۶۸.....	۵-۵-۷ تهیه نقشه سرمایه‌ها و جمعیت
۱۶۸.....	۶-۶ مرحله چهارم: تخمین خسارات و تلفات احتمالی
۱۶۹.....	۶-۶-۱ تخمین تلفات و صدمات انسانی
۱۷۰.....	۶-۶-۲ «تخمین خسارت» با استفاده از نرم‌افزارهای مناسب کامپیوتر
۱۷۰.....	۶-۶-۲-۱ برآورد خسارات ناشی از زمین‌لرزه با استفاده از نرم‌افزارهای کامپیوتری
۱۷۱.....	۶-۶-۳ «تخمین خسارت» ناشی از مخاطرات انسان‌ساخت
۱۷۲.....	۶-۷ مرحله پنجم: کاربری زمین و توسعه در آن
۱۷۳.....	۶-۷-۱ مناطق توسعه نیافته
۱۷۳.....	۶-۷-۲ نواحی مختص به زیرساخت‌ها
۱۷۴.....	۶-۷-۳ تعیین محل تلاقی نواحی توسعه نیافته با نواحی در معرض خطر
۱۷۵.....	۶-۸ مرحله ششم: نتیجه‌گیری
۱۷۵.....	۶-۸-۱ هر جامعه‌ای باید بر اساس وضعیت خود تصمیم‌گیری کند
۱۷۶.....	۶-۸-۲ تدوین «برنامه پیشگیرانه» بر اساس ارزیابی خطر
۱۷۶.....	خلاصه فصل

فصل هفتم: اقدامات آمادگی

۱۸۱.....	مقدمه
۱۸۱.....	۷-۱ تفاوت پیشگیری، آمادگی و پاسخ
۱۸۲.....	۷-۱-۱ نقش آمادگی در چرخه مدیریت بحران
۱۸۲.....	۷-۱-۱-۱ پیشگیری و آمادگی در «چرخه مدیریت بحران»
۱۸۳.....	۷-۱-۱-۲ چرخه مدیریت بحران
۱۸۴.....	۷-۱-۱-۳ تفاوت بین آمادگی و پیشگیری
۱۸۴.....	۷-۱-۱-۴ آمادگی و پاسخ
۱۸۶.....	۷-۱-۲ آمادگی در یک کلام
۱۸۶.....	۷-۲ آمادگی وظیفه‌ای همگانی است
۱۸۷.....	۷-۲-۱ سازمان‌های دولتی
۱۸۷.....	۷-۲-۱-۱ سطح مرکزی
۱۸۸.....	۷-۲-۱-۲ سطح استانی

۱۸۹.....	۷-۲-۱-۳ سطح محلی یا شهرستانی.....
۱۹۰.....	۷-۲-۲ خانواده‌ها و افراد.....
۱۹۲.....	۷-۲-۳ آمادگی صاحبان حرفه‌ها و مشاغل.....
۱۹۳.....	۷-۲-۴ تخلیه سریع: وظایف و مسئولیت‌ها.....
۱۹۶.....	۷-۳ برنامه‌های آمادگی.....
۱۹۶.....	خلاصه فصل.....

فصل هشتم: ابزارها و تکنیک‌های پیشگیرانه

۲۰۱.....	مقدمه.....
۲۰۱.....	۸-۱ انواع ابزارها و تکنیک‌های پیشگیرانه.....
۲۰۳.....	۸-۲ پیشگیری از طریق «پروژه‌های مهندسی‌ساز».....
۲۰۴.....	۸-۲-۱ زیان‌های ناشی از این استراتژی.....
۲۰۴.....	۸-۲-۱-۱ ایجاد حس امنیت کاذب.....
۲۰۴.....	۸-۲-۱-۲ کاهش عملکرد پیشگیرانه در پدیده‌های طبیعی.....
۲۰۵.....	۸-۲-۱-۳ هزینه‌بر بودن.....
۲۰۵.....	۸-۲-۲ سدها و مخازن آب.....
۲۰۶.....	۸-۲-۲-۱ عوارض زیست محیطی سدها.....
۲۰۶.....	۸-۲-۲-۲ خطرات ناشی از شکستن سد.....
۲۰۶.....	۸-۲-۳ بند آب، خاکریز، سیل‌بند و دیوارکشی پله‌ای.....
۲۰۷.....	۸-۲-۳-۱ آسیب زیست محیطی ناشی از سازه‌های کنترل سیل.....
۲۰۷.....	۸-۲-۳-۲ خطرات ناشی از شکستن این سازه‌ها.....
۲۰۷.....	۸-۲-۴ کاهش عوارض مخاطرات ساحلی از طریق ساخت و ساز مهندسی.....
۲۰۸.....	۸-۲-۴-۱ سازه‌های تثبیت شن.....
۲۰۸.....	۸-۲-۴-۲ ستون دریایی.....
۲۰۸.....	۸-۲-۴-۳ اسکله یا بارانداز.....
۲۰۹.....	۸-۲-۴-۴ دیوار و تیغه دریایی.....
۲۰۹.....	۸-۲-۴-۵ ساخت و تثبیت تپه‌های شنی.....
۲۱۰.....	۸-۲-۴-۶ تقویت ساحل.....
۲۱۱.....	۸-۳ شبکه زهکشی و سیستم‌های تخلیه سیلاب.....
۲۱۱.....	۸-۳-۱ ساخت سیستم‌های تخلیه با ظرفیت کافی.....
۲۱۲.....	۸-۳-۲ نگهداری شبکه تخلیه.....

- ۸-۳-۳ مدیریت روان آب‌ها به روش غیرسنتی..... ۲۱۲
- ۸-۳-۴ فاصله گرفتن از «پروژه‌های مهندسی‌ساز»..... ۲۱۲
- ۸-۴ استراتژی «پیشگیری‌کننده»..... ۲۱۳
- ۸-۴-۱ تملک و جابجایی..... ۲۱۴
- ۸-۴-۱-۱ پس‌انداز با کمک تملک اراضی در معرض خطر..... ۲۱۴
- ۸-۴-۲ قانون کاربری زمین..... ۲۱۵
- ۸-۴-۲-۱ مقررات تفکیک..... ۲۱۵
- ۸-۴-۲-۲ مقررات ساخت و ساز و خرید و فروش..... ۲۱۵
- ۸-۴-۳ قوانین رعایت فاصله..... ۲۱۶
- ۸-۴-۴ «برنامه کلان بهسازی»..... ۲۱۶
- ۸-۴-۴-۱ ممانعت از ساخت و ساز اماکن عمومی در مناطق در معرض خطر..... ۲۱۶
- ۸-۴-۴-۲ پرهیز از ساخت و ساز اماکن شخصی در مناطق در معرض خطر..... ۲۱۷
- ۸-۵ پیشگیری با حفاظت از سرمایه‌های موجود..... ۲۱۷
- ۸-۵-۱ مقاوم‌سازی ساختمان‌ها و تأسیسات..... ۲۱۸
- ۸-۵-۱-۱ ارتفاع‌دهی به ساختمان‌ها بالاتر از سطح سیلاب..... ۲۱۸
- ۸-۵-۱-۲ مقاوم‌سازی در برابر سیل..... ۲۱۹
- ۸-۵-۱-۳ مقاوم‌سازی در برابر باد..... ۲۲۰
- ۸-۵-۱-۴ ساخت و ساز ضدزلزله و تقویت در برابر آن..... ۲۲۱
- ۸-۵-۲ آئین‌نامه‌های ساخت و ساز: اجبار و الزام برای ساخت و ساز ایمن..... ۲۲۱
- ۸-۵-۳ سایر بهسازی‌های شهری..... ۲۲۲
- ۸-۵-۳-۱ دفن خطوط انتقال برق و مخابرات..... ۲۲۲
- ۸-۵-۳-۲ هرس کردن و کاشت درخت و بوته‌های گیاهی..... ۲۲۳
- ۸-۶ پیشگیری با حفاظت از منابع طبیعی..... ۲۲۳
- ۸-۶-۱ حفظ تالاب‌ها..... ۲۲۳
- ۸-۶-۱-۱ نابودی تالاب‌های ملی..... ۲۲۳
- ۸-۶-۲ حفظ خاک و تثبیت سرایشی..... ۲۲۴
- ۸-۷ پیشگیری با «آموزش همگانی»..... ۲۲۵
- ۸-۷-۱ تهیه نقشه مخاطرات..... ۲۲۵
- ۸-۷-۲ قوانین شفافیت در معاملات ملکی..... ۲۲۶
- ۸-۷-۳ اعلان هشدار..... ۲۲۶

۲۲۷.....	۸-۷-۴ مبارزات و فعالیت‌های تبلیغاتی
۲۲۸.....	۸-۸ تأمین مالی اقدامات پیشگیرانه
۲۲۹.....	۸-۸-۱ پیشگیری با اجرای سایر برنامه‌ها
۲۲۹.....	۸-۸-۲ اعتبارات محلی
۲۲۹.....	۸-۸-۳ جمع‌آوری کمک مردمی و محلی
۲۲۹.....	۸-۹ پیشگیری از بحران‌های انسان‌ساخت
۲۳۱.....	۸-۱۰ نتیجه‌گیری: «برنامه جامع پیشگیری»
۲۳۲.....	خلاصه فصل

فصل نهم: برنامه پیشگیری

۲۳۵.....	مقدمه
۲۳۵.....	۹-۱ «برنامه‌ریزی برای پیشگیری»
۲۳۶.....	۹-۱-۱ چرا تدوین یک «برنامه پیشگیری» لازم است؟
۲۳۶.....	۹-۱-۲ انواع «برنامه‌های پیشگیری»
۲۳۷.....	۹-۱-۳ چهار مرحله فرایند برنامه‌ریزی
۲۳۸.....	۹-۲ سازماندهی برای تدوین برنامه
۲۳۸.....	۹-۲-۱ مشارکت جمعی
۲۳۹.....	۹-۲-۲ مستند نمودن «برنامه‌ریزی برای پیشگیری»
۲۳۹.....	۹-۳ ارزیابی خطر
۲۳۹.....	۹-۳-۱ شناسایی مخاطرات
۲۴۰.....	۹-۳-۲ مشخصات هر کدام از مخاطرات
۲۴۰.....	۹-۳-۳ ارزیابی آسیب‌پذیری
۲۴۰.....	۹-۳-۳-۱ شناسایی ساختمان‌ها و مردم در معرض خطر
۲۴۱.....	۹-۳-۳-۲ تخمین خسارات و تلفات احتمالی
۲۴۱.....	۹-۳-۳-۳ آنالیز توسعه در آینده
۲۴۱.....	۹-۴ ارزیابی توانمندی جامعه
۲۴۲.....	۹-۴-۱ توانمندی سازمان‌ها و نهادهای محلی
۲۴۲.....	۹-۴-۲ بررسی سیاست‌ها، برنامه‌ها و آئین‌نامه‌های مؤثر بر آسیب‌پذیری جامعه
۲۴۳.....	۹-۵ تدوین اهداف کلی و اختصاصی در «برنامه پیشگیری»
۲۴۳.....	۹-۵-۱ تدوین اهداف کلی
۲۴۴.....	۹-۵-۲ تدوین اهداف اختصاصی

۲۴۴.....	۹-۶ تدوین «اقدامات پیشگیرانه»
۲۴۵.....	۹-۶-۱ منابعی برای «اقدامات پیشگیرانه»
۲۴۶.....	۹-۶-۲ انتخاب و اولویت‌بندی «اقدامات پیشگیرانه»
۲۴۶.....	۹-۶-۲-۱ معیارهای انتخاب
۲۴۷.....	۹-۶-۲-۲ انتخاب «اقدامات پیشگیرانه»
۲۴۷.....	۹-۶-۲-۳ معیارهای انتخاب «اقدامات پیشگیرانه»
۲۴۷.....	۹-۶-۲-۳-۱ اجتناعی
۲۴۸.....	۹-۶-۲-۳-۲ تکنیکی
۲۴۸.....	۹-۶-۲-۳-۳ اجرایی
۲۴۸.....	۹-۶-۲-۳-۴ سیاسی
۲۴۸.....	۹-۶-۲-۳-۵ قانونی
۲۴۸.....	۹-۶-۲-۳-۶ اقتصادی
۲۴۹.....	۹-۶-۲-۳-۷ زیست محیطی
۲۴۹.....	۹-۶-۲-۴ اولویت‌بندی «اقدامات پیشگیرانه»
۲۵۰.....	۹-۶-۲-۴-۱ بررسی هزینه-فایده
۲۵۰.....	۹-۶-۳ اقدامات پیشگیرانه مصوب
۲۵۱.....	۹-۷ اجرای «اقدامات پیشگیرانه»
۲۵۱.....	۹-۷-۱ تعیین مسئول
۲۵۲.....	۹-۷-۲ شناسایی منابع تأمین اعتبار
۲۵۲.....	۹-۷-۳ تعیین چارچوب زمانی
۲۵۳.....	۹-۸ پایش و ارزیابی «اقدامات پیشگیرانه»
۲۵۳.....	۹-۸-۱ نحوه پایش اجرای برنامه
۲۵۳.....	۹-۸-۲ نحوه ارزیابی پیشرفت برنامه
۲۵۴.....	۹-۸-۳ نحوه بازنگری و به روز کردن برنامه
۲۵۵.....	۹-۸-۴ ارتباط «برنامه پیشگیری» با سایر برنامه‌های موجود در جامعه
۲۵۵.....	۹-۸-۵ تداوم مشارکت مردم
۲۵۵.....	۹-۹ جمع‌بندی، نگارش و تصویب «برنامه پیشگیری»
۲۵۶.....	۹-۹-۱ روش و قالب نگارش
۲۵۷.....	۹-۹-۲ تصویب برنامه
۲۵۷.....	۹-۹-۲-۱ برگزاری گردهمایی‌های مردمی

۲۵۷.....	۹-۹-۲-۲ تصویب رسمی برنامه
۲۵۸.....	۹-۹-۳ اجرای برنامه
۲۵۸.....	خلاصه فصل

فصل دهم: فرهنگ پیشگیری

۲۶۱.....	مقدمه
۲۶۱.....	۱۰-۱ «آسیب پذیری» نتیجه رفتار انسان
۲۶۲.....	۱۰-۱-۱ تغییر نگرش
۲۶۲.....	۱۰-۱-۱-۱ الگوهای ناپایدار کاربری زمین: منشاء بحران
۲۶۳.....	۱۰-۱-۱-۲ الگوهای اسکان پایدار
۲۶۴.....	۱۰-۱-۲ سه حوزه توسعه پایدار
۲۶۵.....	۱۰-۱-۲-۱ انعطاف پذیری در برابر مخاطرات، از جمله اصول پایداری
۲۶۶.....	۱۰-۱-۳ دستیابی به انعطاف پذیری
۲۶۶.....	۱۰-۱-۴ پیشگیری به چه معنی است؟
۲۶۷.....	۱۰-۱-۴-۱ نقش پیشگیری در استقرار جوامع پایدار
۲۶۸.....	۱۰-۲ پویایی اقتصادی
۲۶۸.....	۱۰-۲-۱ خسارات اقتصادی ناشی از بحران
۲۶۹.....	۱۰-۲-۲ اقدامات پیشگیرانه و حفاظت از اقتصاد
۲۶۹.....	۱۰-۲-۲-۱ حسابرسی مالی: دوری از خطر یا جبران خسارت ناشی از خطر
۲۷۰.....	۱۰-۲-۲-۲ مقایسه منافع و هزینه های پیشگیری
۲۷۱.....	۱۰-۳ برابری اجتماعی
۲۷۲.....	۱۰-۳-۱ فقر یعنی آسیب پذیری بیشتر
۲۷۲.....	۱۰-۳-۲ اختلاف در نگرش نسبت به خطر
۲۷۳.....	۱۰-۳-۳ برابری اجتماعی یعنی وضع اقتصادی بهتر
۲۷۳.....	۱۰-۳-۴ تعیین سطح قابل پذیرش خطر
۲۷۳.....	۱۰-۳-۵ بیان خطرات با کلمات قابل فهم برای مردم
۲۷۴.....	۱۰-۳-۵-۱ آگاهی در مورد خطر
۲۷۵.....	۱۰-۳-۶ ملاحظه ساخت و سازهای آینده به هنگام وجود خطر سیل
۲۷۵.....	۱۰-۳-۷ اجرای سیاست «ثرگذاری بدون عارضه»
۲۷۶.....	۱۰-۴ یکپارچگی زیست محیطی
۲۷۶.....	۱۰-۴-۱ استفاده عاقلانه از زمین

۲۷۷.....	۱۰-۴-۲ زیرساخت‌های سبز
۲۷۸.....	۱۰-۴-۳ نقش سازمان‌های غیردولتی زیست محیطی
۲۷۹.....	۱۰-۵ فرصت‌های قبل و بعد از بحران برای توسعه پایدار
۲۷۹.....	۱۰-۵-۱ شناسایی فرصت‌ها برای دستیابی به توسعه پایدار بعد از بحران
۲۸۲.....	۱۰-۶ هنر مدیریت بحران: جامعه‌ای انعطاف‌پذیر برای آینده‌ای پایدار
۲۸۴.....	خلاصه فصل
۲۸۵.....	واژه‌ها و عبارات فنی بخش اول
۳۰۱.....	سوالات بخش «پیشگیری و آمادگی»

بخش دوم: پاسخ و بازسازی

۳۱۷.....	پیشگفتار بخش دوم
----------	------------------

فصل یازدهم: مروری مجدد بر مخاطرات و بحران‌ها

۳۲۳.....	مقدمه
۳۲۳.....	۱۱-۱ بحران
۳۲۴.....	۱۱-۱-۱ تعاریف مهم
۳۲۷.....	۱۱-۱-۲ مروری کوتاه بر بخش «پاسخ و بازسازی»
۳۲۸.....	۱۱-۲ انواع مخاطرات
۳۲۹.....	۱۱-۲-۱ مخاطرات طبیعی
۳۲۹.....	۱۱-۲-۲ مخاطرات جوی یا آب و هوایی
۳۳۳.....	۱۱-۲-۳ مخاطرات ژئولوژیک
۳۳۳.....	۱۱-۲-۴ مخاطرات هیدرولوژیک
۳۳۴.....	۱۱-۲-۵ مخاطرات زمین‌لرزه‌ای
۳۳۶.....	۱۱-۲-۶ آتش‌سوزی در جنگل‌ها و مراتع
۳۳۶.....	۱۱-۲-۷ مخاطرات بیولوژیک
۳۳۷.....	۱۱-۲-۸ مخاطرات زیست محیطی
۳۳۸.....	۱۱-۳ مخاطرات تکنولوژیک
۳۳۸.....	۱۱-۳-۱ مخاطرات صنعتی
۳۳۹.....	۱۱-۳-۲ مخاطرات مرتبط با تخریب سازه‌ها
۳۳۹.....	۱۱-۳-۳ مخاطرات هسته‌ای
۳۴۰.....	۱۱-۳-۴ مخاطرات کامپیوتری
۳۴۰.....	۱۱-۳-۵ مخاطرات حمل و نقل

۳۴۱	۱۱-۴ ناآرامی مدنی و درگیری
۳۴۱	۱۱-۴-۱ تیراندازی و کشتار
۳۴۲	۱۱-۴-۲ رفتار هراس‌آلود
۳۴۲	۱۱-۴-۳ شورش‌ها
۳۴۲	۱۱-۴-۴ تروریسم
۳۴۳	۱۱-۴-۵ جنگ
۳۴۴	۱۱-۵ اثرات متقابل مخاطرات بر همدیگر و پیامدهای ناشی از بحران‌ها
۳۴۴	۱۱-۵-۱ ماهیت بحران
۳۴۵	۱۱-۵-۲ تغییرات ناشی از بحران
۳۴۷	۱۱-۵-۳ ضرورت اجرای اقدامات مرحله پاسخ و بازسازی
۳۴۹	خلاصه فصل

فصل دوازدهم: مشارکت‌کنندگان

۳۵۳	مقدمه
۳۵۳	۱۲-۱ بخش عمومی
۳۵۳	۱۲-۱-۱ سازمان‌های دولتی در سطح محلی
۳۵۶	۱۲-۱-۲ سازمان‌های دولتی در سطح استانی
۳۵۶	۱۲-۱-۳ دولت مرکزی
۳۵۷	۱۲-۲ بخش خصوصی
۳۵۷	۱۲-۲-۱ بحران و مراقبت پزشکی بلندمدت
۳۵۷	۱۲-۲-۲ اسکان و ساخت و ساز
۳۵۸	۱۲-۲-۳ اطلاع‌رسانی
۳۵۸	۱۲-۲-۴ اعزام داوطلبین و ارسال هدایا
۳۵۸	۱۲-۲-۵ جبران خسارت توسط بیمه
۳۵۹	۱۲-۲-۶ برقراری مجدد خدمات عمومی
۳۵۹	۱۲-۲-۷ تداوم کسب و کار
۳۶۰	۱۲-۲-۸ حمل و نقل
۳۶۰	۱۲-۲-۹ فروش کالا و خدمات
۳۶۱	۱۲-۳ بخش غیرانتفاعی
۳۶۱	۱۲-۳-۱ هلال‌احمر
۳۶۳	۱۲-۳-۲ سازمان‌های خیریه

۳۶۳.....	۱۲-۳-۳ «گروه‌های مردم‌نهاد»
۳۶۴.....	۱۲-۴ شهروندان و «گروه‌های خودجوش»
۳۶۶.....	۱۲-۵ کار با گروه‌های مختلف
۳۶۸.....	خلاصه فصل

فصل سیزدهم: رفتار انسان در بحران

۳۷۱.....	مقدمه
۳۷۱.....	۱۳-۱ تأثیر سینما و رسانه‌ها
۳۷۱.....	۱۳-۱-۱ فیلم‌های سینمایی
۳۷۲.....	۱۳-۱-۲ رسانه‌های جمعی
۳۷۳.....	۱۳-۲ بررسی باورهای غلط
۳۷۸.....	۱۳-۳ گرافه‌گویی در مورد «رفتار انسان در بحران»
۳۸۱.....	۱۳-۴ واقعیاتی در مورد «رفتار شهروندان در زمان پاسخ و بازسازی»
۳۸۳.....	۱۳-۵ اهمیت آشنایی در مورد «رفتار شهروندان در زمان پاسخ و بازسازی»
۳۸۵.....	خلاصه فصل

فصل چهاردهم: مدیریت عملیات پاسخ و بازسازی

۳۸۹.....	مقدمه
۳۸۹.....	۱۴-۱ مدل سنتی
۳۹۲.....	۱۴-۱-۱ ویژگی‌های مدل سنتی
۳۹۴.....	۱۴-۱-۲ نقاط قوت مدل سنتی
۳۹۵.....	۱۴-۱-۳ نقاط ضعف مدل سنتی
۳۹۷.....	۱۴-۲ مدل حرفه‌ای
۳۹۹.....	۱۴-۲-۱ ویژگی‌های مدل حرفه‌ای
۴۰۱.....	۱۴-۲-۲ نقاط قوت مدل حرفه‌ای
۴۰۳.....	۱۴-۲-۳ نقاط ضعف مدل حرفه‌ای
۴۰۴.....	۱۴-۳ مقایسه مدل‌ها
۴۰۵.....	خلاصه فصل

فصل پانزدهم: اقدامات اولیه در پاسخ به بحران

۴۰۹.....	مقدمه
۴۰۹.....	۱۵-۱ شناسایی خطر

۴۱۱.....	۱-۱-۱۵ مراحل اولیه
۴۱۴.....	۲-۱۵ اعلان هشدار
۴۱۷.....	۱-۲-۱۵ سیستم‌های اعلان هشدار
۴۱۸.....	۱-۱-۲-۱۵ آژیر
۴۱۸.....	۲-۲-۱-۱۵ رسانه‌های خبری
۴۱۹.....	۳-۲-۱۵ سامانه‌های اعلان هشدار فوری
۴۱۹.....	۴-۲-۱۵ پیام تلفنی
۴۱۹.....	۵-۲-۱۵ آیفون، دورنگار، امکانات تلفنی و نورهای چشمک‌زن
۴۱۹.....	۶-۲-۱۵ بلندگو، اطلاع‌رسانی خانه به خانه و رادیوهای اختصاصی هواشناسی
۴۲۰.....	۲-۲-۱۵ ملاحظات «اعلان هشدار»
۴۲۱.....	۳-۱۵ تخلیه یا ترک محل
۴۲۲.....	۱-۳-۱۵ ملاحظات مربوط به تخلیه
۴۲۳.....	۲-۳-۱۵ فرایند اجرای تخلیه
۴۲۴.....	۳-۳-۱۵ راه‌های ترک محل
۴۲۵.....	۴-۳-۱۵ رفتار مردم در زمان تخلیه
۴۲۶.....	۱-۴-۳-۱۵ چرا مردم از ترک محل امتناع می‌ورزند؟
۴۲۸.....	۴-۱۵ اسکان
۴۲۹.....	۱-۴-۱۵ انواع اسکان
۴۳۰.....	۲-۴-۱۵ کاربرد و خصوصیات سرپناه عمومی (اردوگاه)
۴۳۱.....	۳-۴-۱۵ همکاری با دیگران برای تأمین سرپناه
۴۳۳.....	خلاصه فصل
فصل شانزدهم: رسیدگی به مصدومان جسمی و روحی و جنازه‌ها	
۴۳۷.....	مقدمه
۴۳۷.....	۱-۱۶ انواع عملیات جستجو و نجات
۴۳۸.....	۲-۱۶ رفتار مشارکت‌کنندگان در «عملیات جستجو و نجات»
۴۳۹.....	۱-۲-۱۶ ملاحظات «عملیات جستجو و نجات»
۴۳۹.....	۱-۱-۲-۱۶ ابزار و تجهیزات
۴۴۰.....	۲-۱-۲-۱۶ آگاهی از موقعیت
۴۴۰.....	۳-۲-۱۶ نیازهای «افراد گروه نجات»
۴۴۱.....	۴-۲-۱-۱۶ زمان

۴۴۱.....	۱۶-۲-۱-۵ مراقبت پزشکی
۴۴۱.....	۱۶-۲-۲ تیم‌های حرفه‌ای «جستجو و نجات»
۴۴۳.....	۱۶-۲-۳ اجرای عملیات جستجو و نجات
۴۴۶.....	۱۶-۳ مراقبت فوری پزشکی و تریاژ
۴۴۷.....	۱۶-۳-۱ رسیدگی به وضع مجروحان
۴۴۹.....	۱۶-۳-۲ تریاژ
۴۵۱.....	۱۶-۳-۲-۱ اخلاق در تریاژ
۴۵۲.....	۱۶-۳-۳ «تیم‌های درمان اضطراری»
۴۵۳.....	۱۶-۴ تلفات جمعی
۴۵۸.....	۱۶-۴-۱ «تیم‌های کفن و دفن اجساد»
۴۵۹.....	۱۶-۵ مدیریت استرس
۴۶۰.....	۱۶-۵-۱ آسیب‌پذیری در برابر «اختلال بعد از تروما» و «استرس ناشی از بحران»
۴۶۱.....	۱۶-۵-۲ علائم شایع «اختلال بعد از تروما» و «استرس ناشی از بحران»
۴۶۲.....	۱۶-۵-۳ علاج «اختلال بعد از تروما» و «استرس ناشی از بحران»
۴۶۵.....	۱۶-۵-۴ اهمیت برگزاری کلاس‌های مقابله با استرس
۴۶۷.....	خلاصه فصل

فصل هفدهم: ارتباط با رسانه‌های خبری و مدیریت هدایا و داوطلبان

۴۷۱.....	مقدمه
۴۷۱.....	۱۷-۱ رسانه‌ها و بحران
۴۷۲.....	۱۷-۱-۱ انواع رسانه‌ها
۴۷۴.....	۱۷-۱-۲ چالش رسانه‌ها
۴۷۶.....	۱۷-۱-۳ راهکارهای تعامل با رسانه‌ها
۴۷۸.....	۱۷-۲ مدیریت هدایا
۴۷۹.....	۱۷-۲-۱ چالش هدایا
۴۸۰.....	۱۷-۲-۲ توصیه‌هایی برای مدیریت هدایا
۴۸۱.....	۱۷-۳ مدیریت داوطلبان
۴۸۳.....	۱۷-۳-۱ چالش داوطلبان
۴۸۴.....	۱۷-۳-۲ توصیه‌هایی برای مدیریت داوطلبان
۴۸۴.....	۱۷-۳-۲-۱ اتکاء به نظر کارشناسی سازمان‌های غیرانتفاعی و سایر سازمان‌ها
۴۸۴.....	۱۷-۳-۲-۲ ثبت نام داوطلبان و رسیدگی به وضع آنها

۴۸۵.....	۱۷-۳-۲-۳ انطباق مهارت داوطلبان با نیازمندی‌های بحران
۴۸۵.....	۱۷-۳-۲-۴ ارزیابی
۴۸۶.....	۱۷-۳-۳ فواید مدیریت داوطلبان
۴۸۶.....	خلاصه فصل

فصل هجدهم: بعد از تأمین نیازهای فوری

۴۸۹.....	مقدمه
۴۸۹.....	۱۸-۱ ارزیابی خسارات
۴۹۰.....	۱۸-۱-۱ انواع ارزیابی خسارات
۴۹۱.....	۱۸-۱-۲ روش‌های اجرای ارزیابی
۴۹۲.....	۱۸-۲ مشکلات مربوط به ارزیابی خسارات
۴۹۲.....	۱۸-۲-۱ دقت
۴۹۳.....	۱۸-۲-۲ کار با دیگران
۴۹۳.....	۱۸-۲-۳ دسترسی و ایمنی
۴۹۳.....	۱۸-۳ مراحل ارزیابی خسارات
۴۹۴.....	۱۸-۳-۱ اقدامات قبل از ارزیابی
۴۹۴.....	۱۸-۳-۱-۱ تشکیل جلسات
۴۹۴.....	۱۸-۳-۱-۲ نقشه راه
۴۹۴.....	۱۸-۳-۲ اقدامات زمان ارزیابی
۴۹۵.....	۱۸-۴ «اعلام وضع اضطراری»
۴۹۶.....	۱۸-۴-۱ عوامل دخیل در «اعلام وضع اضطراری»
۴۹۷.....	۱۸-۵ «پسماندهای حاصل از بحران»
۴۹۷.....	۱۸-۵-۱ انواع پسماندهای حاصل از بحران
۴۹۸.....	۱۸-۵-۲ چالش‌های مربوط به «مدیریت پسماندها»
۴۹۹.....	۱۸-۶ «مدیریت صحیح پسماندها»
۵۰۱.....	۱۸-۶-۱ محل نگهداری پسماندها و محیط زیست
۵۰۱.....	خلاصه فصل

فصل نوزدهم: تسریع در بازسازی و پیشگیری

۵۰۵.....	مقدمه
۵۰۵.....	۱۹-۱ انواع «تسهیلات فردی»
۵۰۶.....	۱۹-۱-۱ وام و کمک بلاعوض

۵۰۶.....	۱۹-۱-۲ خدمات
۵۰۷.....	۱۹-۱-۳ مزایا
۵۰۷.....	۱۹-۲ دریافت «تسهیلات فردی»
۵۰۷.....	۱۹-۳ انواع «تسهیلات عمومی»
۵۰۸.....	۱۹-۳-۱ «تسهیلات فوری»
۵۰۸.....	۱۹-۳-۲ «تسهیلات دائمی»
۵۰۸.....	۱۹-۴ دریافت «تسهیلات عمومی»
۵۰۸.....	۱۹-۵ موضوعات مهم در بازسازی
۵۰۸.....	۱۹-۵-۱ «به حداقل رسانی کلاهبرداری»
۵۰۹.....	۱۹-۵-۲ «حفاظت از محیط زیست»
۵۰۹.....	۱۹-۵-۳ «حفاظت از بناهای تاریخی»
۵۱۰.....	۱۹-۵-۴ «پیشگیری از بحران‌های آینده»
۵۱۱.....	۱۹-۶ اختلاف نظرهای احتمالی
۵۱۳.....	۱۹-۷ فشار برای تغییر
۵۱۳.....	خلاصه فصل

فصل بیستم: چالش‌های قابل انتظار

۵۱۷.....	مقدمه
۵۱۷.....	۲۰-۱ «تصمیم‌گیری»
۵۱۹.....	۲۰-۱-۱ غلبه بر خطاهای تصمیم‌گیری
۵۲۱.....	۲۰-۲ چالش حمل و نقل
۵۲۱.....	۲۰-۲-۱ مقابله با چالش حمل و نقل
۵۲۲.....	۲۰-۳ چالش‌های سیاسی
۵۲۴.....	۲۰-۳-۱ غلبه چالش‌های سیاسی
۵۲۵.....	۲۰-۴ «اقتشار خاص»
۵۲۵.....	۲۰-۴-۱ زنان
۵۲۶.....	۲۰-۴-۲ گروه‌های قومی
۵۲۷.....	۲۰-۴-۳ مستمندان
۵۲۸.....	۲۰-۴-۴ گردشگران
۵۲۸.....	۲۰-۴-۵ سالمندان
۵۲۸.....	۲۰-۴-۶ کودکان

۵۲۹.....	۲۰-۴-۷ کم توانان
۵۲۹.....	۲۰-۴-۸ سایر «ا فشار خاص»
۵۳۰.....	۲۰-۵ تأمین نیازهای «ا فشار خاص»
۵۳۰.....	۲۰-۶ ارتباطات و هماهنگی
۵۳۱.....	۲۰-۶-۱ مزایای ارتباط و هماهنگی
۵۳۲.....	۲۰-۶-۲ مشکلات مربوط به ارتباطات و هماهنگی
۵۳۳.....	۲۰-۶-۳ تقویت ارتباطات
۵۳۴.....	۲۰-۶-۴ ارتقاء هماهنگی
۵۳۵.....	۲۰-۷ چالش‌های قانونی
۵۳۶.....	۲۰-۷-۱ به حداقل رسانی مشکلات قانونی
۵۳۷.....	۲۰-۸ نگهداری سوابق
۵۳۷.....	۲۰-۸-۱ چالش‌های مربوط به نگهداری سوابق
۵۳۹.....	۲۰-۸-۲ نگهداری دقیق سوابق
۵۴۰.....	خلاصه فصل

فصل بیست و یکم: تکنولوژی و سازمان

۵۴۳.....	مقدمه
۵۴۳.....	۲۱-۱ اهمیت تکنولوژی
۵۴۵.....	۲۱-۲ تجهیزات ارتباطی
۵۴۵.....	۲۱-۲-۱ بی سیم‌های صندوقی
۵۴۶.....	۲۱-۲-۲ دستگاه موسوم به ACU-۱۰۰۰
۵۴۶.....	۲۱-۲-۳ اینترنت
۵۴۷.....	۲۱-۲-۴ VOIP و سایر تجهیزات
۵۴۸.....	۲۱-۳ سیستم‌های پشتیبانی از تصمیم
۵۴۹.....	۲۱-۴ سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی
۵۵۱.....	۲۱-۵ مدیریت بحران در سطح محلی
۵۵۱.....	۲۱-۵-۱ «سامانه فرماندهی بحران»
۵۵۲.....	۲۱-۵-۲ اصول «سامانه فرماندهی بحران»
۵۵۵.....	۲۱-۵-۳ نقاط ضعف و قوت «سامانه فرماندهی بحران»
۵۵۶.....	۲۱-۵-۴ «ستاد مدیریت بحران»
۵۵۶.....	۲۱-۵-۵ خصوصیات یک «ستاد مدیریت بحران»

۵۵۷.....	۲۱-۵-۶ چالش‌های رو در روی «ستاد مدیریت بحران»
۵۵۸.....	۲۱-۵-۷ غلبه بر چالش‌های «ستاد مدیریت بحران»
۵۵۹.....	۲۱-۵-۸ مقایسه «ستاد مدیریت بحران» و «سامانه فرماندهی بحران»
۵۶۰.....	۲۱-۵-۹ امضای یادداشت تفاهم و قرارداد متقابل
۵۶۰.....	۲۱-۶ مدیریت بحران در سطح استانی یا منطقه‌ای
۵۶۰.....	۲۱-۷ مدیریت بحران در سطح ملی
۵۶۱.....	خلاصه فصل

فصل بیست و دوم: بحران‌های آینده

۵۶۵.....	مقدمه
۵۶۵.....	۲۲-۱ افزایش موارد بحران‌ها
۵۶۶.....	۲۲-۲ بحران‌های طبیعی
۵۶۹.....	۲۲-۲-۱ پاسخ به یک بحران طبیعی
۵۷۳.....	۲۲-۳ بحران‌های تکنولوژیک
۵۷۵.....	۲۲-۳-۱ پاسخ به بحران ناشی از مواد زیان‌آور
۵۷۶.....	۲۲-۴ اقدامات خشونت‌بار
۵۷۷.....	۲۲-۴-۱ نمونه پاسخ به اقدامات خشونت‌بار
۵۷۹.....	۲۲-۵ اقدامات تروریستی و خرابکارانه
۵۸۰.....	۲۲-۵-۱ پاسخ به اقدامات تروریستی و خرابکارانه
۵۸۴.....	۲۲-۵-۲ مراقبت از امدادگران
۵۸۵.....	۲۲-۵-۳ مراقبت از اسناد و مدارک
۵۸۶.....	۲۲-۵-۴ استمداد از سازمان‌های دیگر
۵۸۷.....	۲۲-۶ مخاطرات کمتر شناخته شده
۵۸۸.....	۲۲-۶-۱ تخریب محیط زیست، گرم شدن جهان و تغییرات آب و هوایی
۵۹۰.....	۲۲-۶-۲ تغییر در قطب مغناطیسی زمین
۵۹۱.....	۲۲-۶-۳ اصابت شهاب‌سنگ‌ها به کره زمین
۵۹۲.....	۲۲-۶-۴ تهدیدات بیولوژیک
۵۹۳.....	۲۲-۶-۴-۱ «سندروم تنفسی حاد» یا «سارس»
۵۹۴.....	۲۲-۶-۴-۲ ویروس نیل غربی
۵۹۵.....	۲۲-۶-۴-۳ آنفلوآنزای مرغی یا پرندگان
۵۹۶.....	۲۲-۶-۴-۴ بیماری تب برفکی

۵۹۸.....	۲۲-۶-۵ بحران‌های مربوط به تکنولوژی اطلاعات و کامپیوتر
۵۹۹.....	۲۲-۶-۶ پاسخ به بحران‌های مربوط به تکنولوژی اطلاعات و کامپیوتر
۶۰۰.....	۲۲-۷ افزایش آسیب‌پذیری
۶۰۱.....	۲۲-۷-۱ فقر مزمن
۶۰۱.....	۲۲-۷-۲ افزایش جمعیت و شهرنشینی
۶۰۲.....	۲۲-۷-۳ ازدیاد تنوع
۶۰۳.....	۲۲-۷-۴ صنعتی شدن
۶۰۴.....	۲۲-۷-۵ بین‌المللی شدن
۶۰۵.....	۲۲-۷-۶ کاربری نامناسب زمین و ساخت و ساز غیراستاندارد
۶۰۶.....	۲۲-۷-۷ کم‌توجهی به امر مدیریت بحران
۶۰۶.....	۲۲-۷-۸ عوامل دیگر
۶۰۸.....	خلاصه فصل

فصل بیست و سوم: انعطاف‌پذیری بیشتر

۶۱۱.....	مقدمه
۶۱۱.....	۲۳-۱ آمادگی جامعه
۶۱۲.....	۲۳-۱-۱ تدوین آئین‌نامه
۶۱۳.....	۲۳-۱-۲ «تشکیل شورای آمادگی»
۶۱۳.....	۲۳-۲ تأمین منابع مالی
۶۱۴.....	۲۳-۲-۱ لیست امکانات
۶۱۴.....	۲۳-۲-۲ بودجه سالیانه
۶۱۵.....	۲۳-۲-۳ کمک‌های بلاعوض
۶۱۶.....	۲۳-۲-۴ درخواست کمک بلاعوض و مدیریت آن
۶۱۶.....	۲۳-۳ تشکیل «ستاد مدیریت بحران»
۶۱۷.....	۲۳-۴ «ارزیابی مخاطرات و آسیب‌پذیری»
۶۱۷.....	۲۳-۵ تدوین «برنامه عملیات اضطراری»
۶۱۹.....	۲۳-۶ «بازآموزی» امدادگران
۶۲۰.....	۲۳-۷ برگزاری «مانورهای عملیاتی»
۶۲۰.....	۲۳-۷-۱ انواع «مانورهای عملیاتی»
۶۲۲.....	۲۳-۷-۲ مدیریت «مانورهای عملیاتی»
۶۲۳.....	۲۳-۷-۳ مشارکت‌کنندگان در مانور و سایر ملاحظات

۶۲۴	 ۲۳-۸ آموزش همگانی
۶۲۵	 ۲۳-۹ ابتکار، خلاقیت و انعطاف‌پذیری
۶۲۶	 ۲۳-۱۰ تخصص در مدیریت بحران
۶۲۷	 ۲۳-۱۰-۱ رهبری
۶۲۸	 خلاصه فصل
۶۲۹	 واژه‌ها و عبارات فنی بخش دوم
۶۳۹	 سوالات بخش «پاسخ و بازسازی»
۶۵۹	 منابع

www.ketab.ir